

عنوان مقاله:

تاریخ انگاره ذکر در فرهنگ اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات قرآن و حدیث، دوره 9، شماره 17 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسنده:

حامد خانی (فرهنگ مهرش) - استادیار گروه الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آزادشهر، ایران

خلاصه مقاله:

از جمله رایج ترین رفتارهای عبادی در میان مسلمانان ذکر گفتن است؛ به یاد خدا بودن و ابراز این مرور ذهنی در قالب الفاظی آیینی و از پیش تعیین شده. همان قدر که ذکر گفتن از دیرباز در میان مسلمانان رفتاری رایج بوده، بحث در باره فضیلت شیوه های مختلف ذکر، اشکال بدعت آلود آن، و احیانا مرزبندی میان ذکر و رفتارهای عبادی دیگر نیز رواج داشته است. بدین سان، حجم گسترده ای از تالیفات دعایی عالمان مسلمان به بحث در باره شیوه های مختلف ذکر اختصاص یافته، و خاصه روایات فراوانی هم از بزرگان دین در این باره نقل شده است؛ روایاتی که بحث در باره اصالت آنها، تمییز میان اصیل و مجعولشان، و مشخص کردن زمینه تاریخیگسترش و رواج هر یک با مشکلات فراوانی روبه روست. یک راه حل قابل تصور برای تاریخ گذاری این قبیل روایات، مطالعه تاریخ تحول مفهوم ذکر در فرهنگ اسلامی است؛ کاری که در این مطالعه بناست بدان پردازیم. کوشش خواهیم کرد با مرور شواهد تاریخی و دسته بندی آنها تصویری واضح تر از تحولات این مفهوم در گذر زمان بازنماییم.

کلمات کلیدی:

ذکر، ذکر جماعی، ذکر فردی، ذکر کثیر، کارکرد ذکر، اداره القرآن، قصص، وعظ، تاریخ زیارت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/834263>

